

NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM

T Á J É K O Z T A T Ó

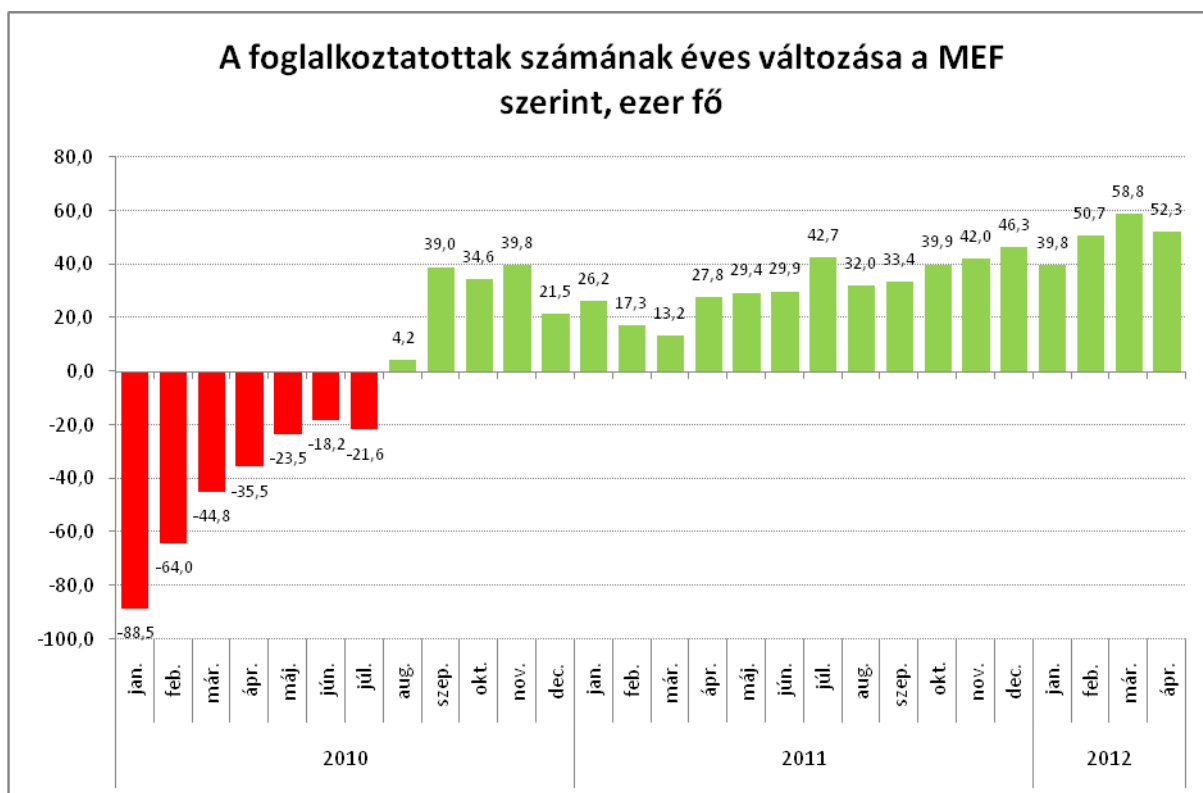
Az Országgyűlés Foglalkoztatási és Munkaügyi Bizottsága részére

A foglalkoztatáspolitikai elmúlt egy évről

2012. június

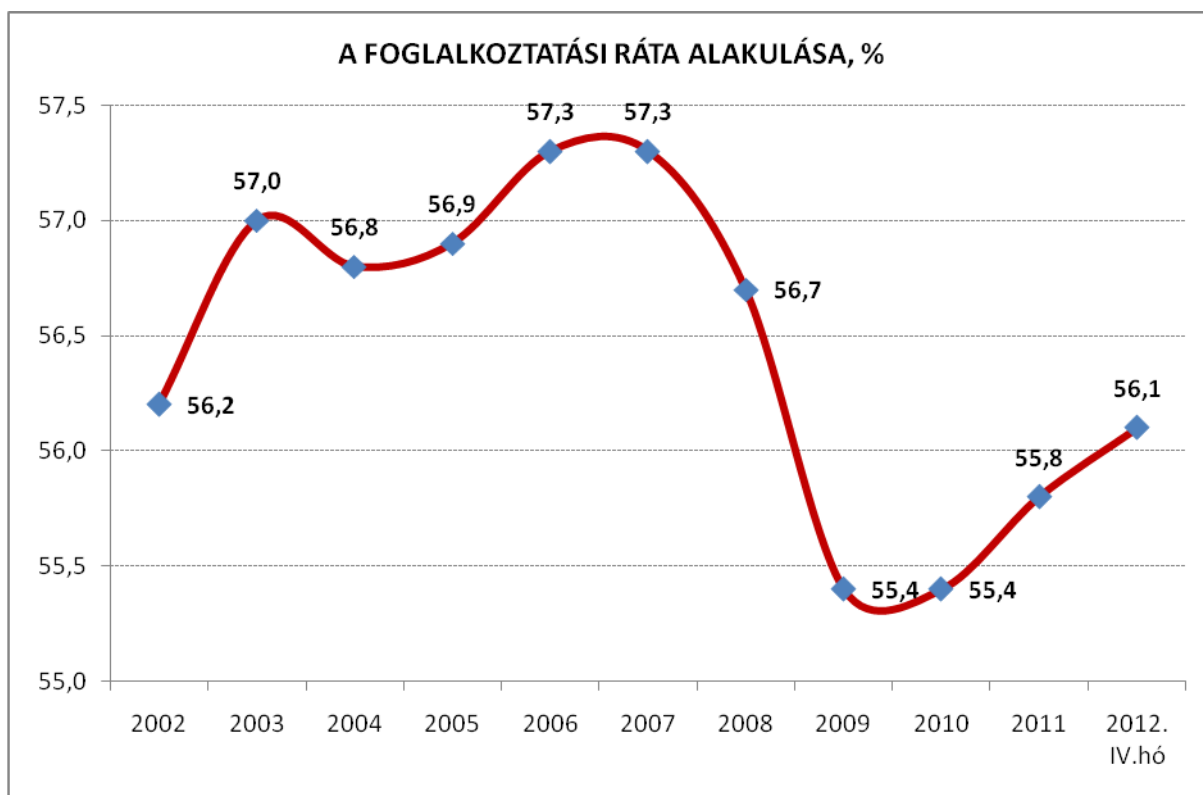
A foglalkoztatási helyzet alakulása

A kormányzati intézkedések eredményességét az elmúlt két év munkaerő-piaci folyamatai megerősítik. Az addigi romló foglalkoztatási trend 2010 második felében megfordult és immár 21 hónapja növekvő pályán halad a foglalkoztatásban állók száma. Ráadásul a növekedés üteme gyorsult a kormányváltást követő második évben. A KSH legfrissebb adatai szerint 2012. február – április időszakában 3 millió 811 ezer volt a foglalkoztatottak száma, ami az egy évvel korábbi szinthez képest 52 ezer, két év alatt pedig 80 ezer fős növekedésnek felel meg.

Mivel a foglalkoztatási ráta az uniós tagállamok többségében csökkent, vagy stagnált, így Magyarország relatív munkaerő-piaci pozíciója nemzetközi összehasonlításban is javult. Míg 2010. első negyedévében a hazai foglalkoztatás szintje a 27 tagállam rangsorában az utolsó helyen állt, addig az elmúlt év harmadik negyedévében már nem Magyarország, hanem Görögország volt az európai sereghajtó. A hazai foglalkoztatási szint 2012 első négy hónapjában is tovább javult, amelynek eredményeként a foglalkoztatási ráta 2012. áprilisban a 15-64 éves népesség körében 56,1%-ra nőtt.

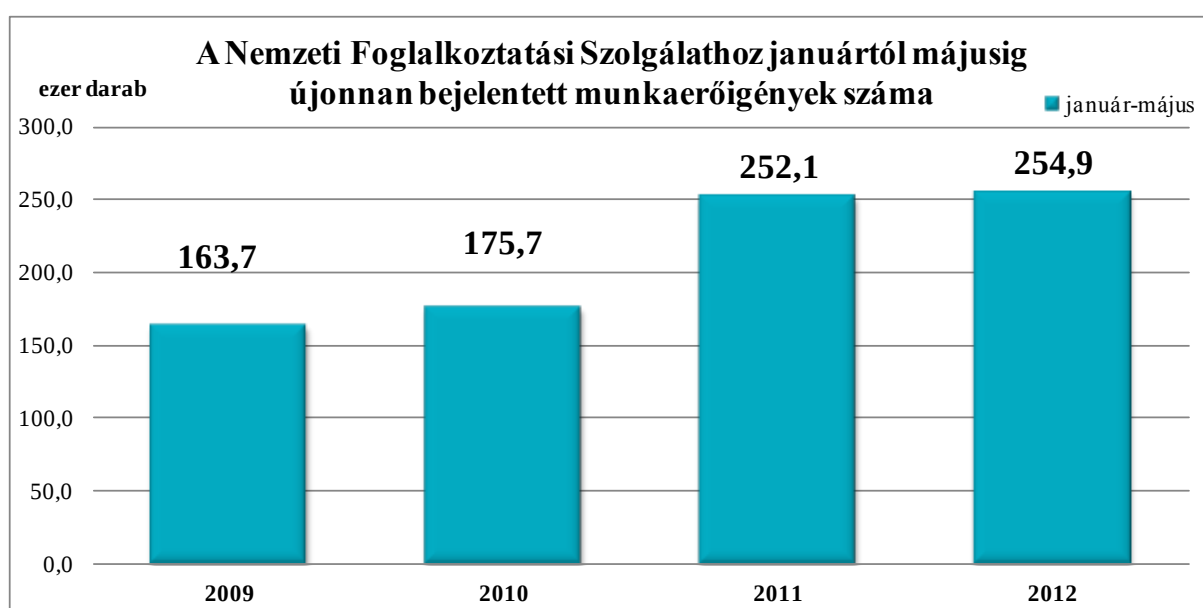
Mindeközben javult a népesség gazdasági aktivitása is, ami a legfrissebb adatok szerint 2012. áprilisban 63,5% volt, ami megközelíti a rendszerváltás kezdeti időszakában mért 64%-os szintet.

Az álláskeresést és a munkavállalási hajlandóságot ösztönző kormányzati intézkedések eredményeként 2012. áprilisban 4,3 millió ember volt jelen a munkaerőpiacon, ami 80 ezer fős növekedés a két évvel korábbi szinthez képest. Mivel a munkaerőpiacra újonnan belépők számával nőtt a foglalkoztatás is, ezért a munkanélküliség szintje változatlanul 11% feletti szinten stagnált. A magyar munkanélküliségi mutató 1 százalékponttal haladja meg az Európai Unió átlagát.

A foglalkoztatás bővülése mellett változott annak szerkezeti összetétele is. 2012. áprilisban 57 ezerrel több férfi és 23 ezerrel több nő állt foglalkoztatásban, mint két évvel korábban. A foglalkoztatottak képzettségi összetétele is eltolódott a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők irányába. Az elmúlt két évben több, mint 100 ezerrel nőtt a diplomások foglalkoztatása, valamint a középfokú végzettségűek közül mintegy 5 ezer fővel nőtt a szakképzettséggel munkaviszonyban állók száma, miközben a többi iskolai végzettségi csoportban mérséklődött a foglalkoztatottak száma. A legnagyobb mértékű csökkenés a 8 általános, vagy alacsonyabb végzettséggel rendelkezők körében következett be, ahol az elmúlt két év alatt közel 20 ezres foglalkoztatás-csökkenés volt megfigyelhető.

Jelentős további szerkezeti változás, hogy csökkent a közszférában foglalkoztatottak száma, miközben a versenyszférában növekedés következett be. A közfoglalkoztatásban szereplők száma a rendelkezésre álló források arányában változott, így 2011-ben csökkent, 2012. első negyedében pedig nőtt az egy évvel korábbi szinthez képest, de a foglalkoztatás növekedése szempontjából marginális jelentőségű maradt. 2012. első negyedében 52,4 ezer volt a közfoglalkoztatásban dolgozók száma, ami 12 ezerrel kevesebb a 2010. hasonló időszakában mért létszámhoz képest. Az egyes nemzetgazdasági ágakat tekintve a mezőgazdaságban, az egyes feldolgozóipari ágazatokban és a gazdasági szolgáltatások területén nőtt a létszám, míg a globális válság szerkezeti változásainak egyik legnagyobb vesztese az építőipar, ahol több, mint 10%-os létszámvesztés következett be.

A munkaerő-kereslet főleg az elmúlt két évben emelkedett dinamikusán a 2009. évi mélyponthoz képest. A 2012. első öt hónapjában újonnan bejelentett álláshelyek száma 255 ezer volt, ami nagyjából megfelel az egy évvel korábbi szintnek, de igen jelentős munkaerőkereslet-élénkülést mutat 2009. és 2010. hasonló időszakához képest. A növekedésben meghatározó szerepet játszott a támogatott foglalkoztatás, ezen belül is a közfoglalkoztatási lehetőségek bővülése.

Bérkompenzáció

A Kormány legutóbbi egy évének bérpolitikáját az egykulcsos, arányos személyi jövedelemadózással történő áttérés határozta meg.

A Kormány törekvése arra irányult, hogy az adórendszer átalakítása miatt rövidtávon jelentkező nettó bércsökkenések minél teljesebb körben ellentételezésre kerüljenek. Az adóterhek az átlag alatti és az átlag körüli bérek esetében – elsősorban az adójóváírás kivezetése miatt – növekedtek, mégpedig azoknál, akik családi adókedvezményt nem tudtak érvényesíteni. Az egykulcsos adó az átlagost meghaladó bérrel rendelkezők és a családi kedvezményben részesülő munkavállalók körében differenciált, de összességében jelentős nettó bérnövekedést biztosított. Míg azonban az adómérséklés hatása elsősorban 2011-ben jelentkezett, addig az adóterhelés növekedése nagyobb részben 2012-ben érvényesült. Az évek közötti eltérés megmutatkozik abban is, hogy a Kormány milyen intézkedéseket tett az adóváltozásokat ellentételezésére.

Az adóváltozások kompenzációja eltérő módon érvényesült a vállalalkozási és a közszférában.

A vállalalkozási szférában a bruttó bérek növelésével biztosítható a kézhez kapott bérek csökkenésének elkerülése. A Kormánynak csak a fizethető legkisebb bérek tekintetében van közvetlen befolyása a bérmeghatározásra, a bérek emeléséről különben a munkáltatók a gazdasági lehetőségeik függvényében, az előnyök és hátrányok mérlegelésével döntenek. A minimálbér és a garantált bérminimum emelésére 2011-ben és 2012-ben – a foglalkoztatási szempontokra is tekintettel - egyaránt olyan mértékben került sor, hogy azok nettó összege ne csökkenjen. Ennek figyelembevételével a minimálbér két év alatt összesen 26,5%-kal 73.500 Ft-ról 93.000 Ft-ra, a legalább középfokú képesítést igénylő munkakörbe dolgozók garantált bérminimuma pedig 20,7%-kal 89.500 Ft-ról 108.000 Ft-ra emelkedett.

Az emelés kisebb része (5-6%) valósult meg 2011-ben, amihez külön kormányzati ösztönző intézkedések nem kapcsolódtak. 2011-re a hagyományos keretek között, de növekvő kormányzati aktivitás mellett lefolytatott országos érdekegyeztető tárgyalásokon sikerült elérni, hogy olyan háromoldalú bérmegállapodás jött létre a minimálbérek emeléséről, valamint egy 4-6%-os keresetnövelési ajánlásról, aminek végrehajtása esetén az adóváltozások miatt a nettó bérek csökkenése elkerülhetővé vált. Ennek érdekében 2011-ben 293 ezer Ft bruttó havi bérig volt szükség a bérek növelésére. A munkáltatói érdekképviseltek teljes körűen támogatták a megállapodást, ami jelentős mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a minimálbérek emelése és az ajánlásnak megfelelő keresetnövekedés 2011-ben megvalósult. A Kormány közvetetten, az üzleti és az adózási környezet javításával hozzájárult a munkavállalók számára kedvező bérdöntések meghozatalához.

Az adójóváírás 2012-ben teljes mértékben kivezetésre került, ennek következtében a 2011. évinél szűkebb körben, de lényegesen nagyobb mértékű béremeléssel volt biztosítható idén a bérek nettó értékének szinten tartása. Így a minimálbér 19%-os, a garantált bérminimum 15%-os emelésére került sor az év elején a nettó bérek szintjének megőrzéséhez. A béremelési mérték fokozatosan csökken egészen havi bruttó 216.800 Ft-ig, ami fölött már a változatlan bruttó bér mellett is emelkedik a nettó összeg.

A szükséges béremelések végrehajtása érdekében több lépcsős intézkedéssorozat végrehajtásáról született döntés. Ennek első elemeként nem állapítható meg két évig költségvetési támogatás a vállalkozás számára, ha a munkaügyi ellenőrzés határozata szerint az érintett munkavállalók legalább kétharmadánál nem hajtották végre a bérek nettó értékének szinten tartását biztosító béremelést. Mentesül a már megállapított jogkövetkezmény alól az a munkáltató, amely a támogatást nyújtó szerv részére igazolja, hogy időközben – és visszamenőleges hatállyal – a béremelést teljesítette. A kimentés lehetőségének a megteremtése is azt a célt szolgálja, hogy a béremelések mind teljesebb körben megvalósuljanak.

Ennél még erőteljesebb és pozitív ösztönzést jelent a bérek emelésére, hogy az adóváltozás miatt indokolt béremeléseknek minden érintett munkavállaló tekintetében eleget tevő munkáltatók az elvárt béremelésből az 5%-ot meghaladó mértékű emelés költségeit levonhatják 2012-ben az egyébként befizetendő szociális hozzájárulási adójukból. Az adókedvezmény havonta érvényesíthető az adóbevallás során, mihelyst a béremelés megtörtént. Év közben visszamenőlegesen végrehajtott béremelés esetén a korábbi hónapokra már befizetett adóból is visszaigényelhető a kedvezmény. A foglalkoztatás bővítéséhez fűződő érdekelttség fenntartása érdekében a 2012. évben belépett munkavállalókra is érvényesíthető az adókedvezmény, ha az arra jogosító bérszinten kerül sor a foglalkoztatásra, és a cég a folyamatosan foglalkoztatott munkavállalói esetében az elvárt béremelést végrehajtotta.

A munkavállalók számára a jövőre nézve megfelelő garanciát jelent, hogy a nettó bérek szinten tartását biztosító elvárt béremelésnek a munkavállaló személyi alapbérének, illetve teljesítménybérének növelésével, tehát a tartós bérelemek növelésével lehet eleget tenni. Nem fordulhat tehát elő, hogy a munkáltató idén egyszeri mozgóbér kifizetéssel megemeli a keresetet, amit esetleg jövőre már nem biztosít a munkavállalója számára.

A fenti intézkedéseken túlmenően 2012. április 13-án meghirdettünk egy pályázatot, melynek célja az 5 %-os munkáltatói finanszírozású béremelés költségei egy részének támogatása annak érdekében, hogy a munkáltatók mind teljesebb körben biztosítsák a bérek nettó értékének megőrzését szolgáló béremeléseket úgy, hogy a munkahelyek is megőrzésre kerüljenek.

A pályázat keretében az elvárt béremelésből 3 %-os résznek a 2012. évi bér és szociális hozzájárulási adó költségei támogatására van lehetőség. Követelményként került megfogalmazásra többek között, hogy a támogatásban részesülő munkaadó az elvárt béremelésnek az év elejétől – visszamenőlegesen is – maradéktalanul eleget tegyen, és a létszámát 2012-ben ne csökkentse.

A támogatás fedezetére 21 milliárd forint került átcsoportosításra a Nemzeti Foglalkoztatási Alap kiegészítő munkáltatói támogatás előirányzatába.

A beérkezett és felülvizsgált pályázatok alapján a keretösszezből 5,6 milliárd Ft támogatási összeg jóváhagyása van folyamatban, amely alapján 4006 pályázó részesülhet támogatásban. A támogatással több, mint 124 ezer munkavállaló munkabérének emeléséhez járulunk hozzá, foglalkoztatásának megőrzése mellett.

A rendelkezésre álló keret összegétől lényegesen elmaradó támogatási igény főként két okra vezethető vissza. Egyrészt a létszám megtartását sok cég nem tudta vállalni a jelenlegi gazdasági körülmények között. Másrészt a támogatás az EU-s szabályok szerint csekély összegűnek minősül, aminek keretét a nagyobb vállalkozások jórészt már kimerítették.

A Nemzeti Adó-és Vámhivatal adatai szerint a bérkompenzáció végrehajtása jó ütemben halad. Az április hónapra kifizetett bérek alapján a cégek és nonprofit szervezetek összesen 1. 235 ezer fő után vettek igénybe bérkompenzációs adókedvezményt. Ez az összesen érintett 1. 867 ezer főnek a 66%-a. Mivel az adókedvezmény akkor jár, ha a szervezeten belül teljes körűen végrehajtották az elvárt béremelést, ezért a teljesítés állásánál figyelembe kell venni azokat a minimálbéreseket és garantált bérminimumosokat is, akik után a cégek nem érvényesítettek adókedvezményt, de a béremelés biztosan megtörtént. E munkavállalók beszámításával a teljesítés közel 80%-osnak tekinthető az áprilisi állapot szerint.

A közszférában, továbbá az egyházi fenntartású, közfeladatot ellátó intézményeknél a kompenzáció más feltételek mentén valósul meg. Az illetmények kompenzációs célú emelésére csak a minimálbér és a garantált bérminimum kötelező emelésével érintettek körében került sor. E fölött az illetmények összegétől, illetve a családi kedvezményre való jogosultságuktól függően külön jogcímen részesülnek az érintettek 2011-2012-ben kompenzációban. A 2012-es jogosultság számításánál a 2011-ben bekövetkezett nettó veszteség pótlására is sor kerül azoknál, akik 2010-ben is a közszférában dolgoztak. A családi kedvezmény 2011-ben többségében biztosította az arra jogosultak nettó keresetének növekedését, míg 2012-ben ez már csak részben van így. Ezért ebben a körben is növekedett a kompenzáció 2012-ben. A bérkompenzációt biztosító kormányrendeletet mindkét évben egyeztetjük a közszféra országos érdekegyeztető fórumán, az Országos Köszolgálai Érdekegyeztető Tanácsban, ahol a szakszervezetek erősen kifogásolták, hogy a kompenzálásnál beszámításra kerül a családi kedvezmény, illetve, hogy – főleg emiatt - az intézkedés rendkívül bonyolult. Ezek alapján indokoltnak látták volna, hogy a közszférában mindenki részesüljön kompenzálásban 2011-ben a havi 293.000 forintos, 2012-ben a havi 216.800Ft-os – akik már 2010-en is közszférába dolgoztak havi 255.500 Ft-os - illetmény szint alatt, tekintet nélkül a családi kedvezményre. A közpénzekkel történő szigorúan takarékos gazdálkodás követelményét szem előtt tartva arra nem volt lehetősége a Kormánynak, hogy – ezen szakszervezeti igényt teljesítve - azok számára is biztosítson további jövedelemnövekedést, akiknek a nettó keresete a családi kedvezményre való jogosultság miatt egyébként emelkedik

A kompenzáció – mivel a családi körülményektől függ – nem képezi a kereset részét.

A közszférában az illetményalapok 2011-2012-ben a költségvetési egyensúlyi követelményekre tekintettel nem emelkedtek. A soros előmenetek következtében egyes alkalmazottak illetménye a jogviszonytörvényeknek megfelelően növekedett. Központi bérintézkedésre 2012 július hónap folyamán az egészségügyi ágazatban kerül sor. A nemrég elfogadott törvény szerint az illetmények 2012 január hónapra visszamenőlegesen emelkednek.

Keresetalakulás 2011-2012-ben

2011-ben a nemzetgazdasági bruttó átlagkereset 213.100 Ft volt, 5,2%-kal nagyobb a 2010. évinél. Ezen belül a versenyszférában 5,3%-os volt a keresetnövekedés, ami összhangban állt az Országos Érdekegyeztető Tanács 4-6%-os éves bruttó keresetnövelési ajánlásával. A vállalkozásoknál az összes kereseten belül a rendszeres (jellemzően alaphéremző) kifizetések mérsékeltebben, az év átlagában 4,4%-kal emelkedtek. A

közfoglalkoztatás nélküli közszférában (a „klasszikus” költségvetési intézményi körben) a rendszeres bruttó keresetek – a jogviszonytörvényekben garantált illetmények befagyasztása mellett - 1,9%-kal magasabbak voltak az előző évinél. Ezen felül, az adóváltozások kedvezőtlen hatásainak ellentételezésére, az alkalmazottak 45%-a részesült átlagosan bruttó 5.200 Ft-os – kereseten kívül eső – havi kompenzációban, ami a közszféra átlagában a bruttó keresetek 1,1%-át tette ki.

A személyi jövedelemadó-rendszer 2011. évi változása, ezen belül a családi kedvezmény bevezetése miatt a KSH új számítási módszert dolgozott ki a nettó- és reálkeresetek változásának mérésére, és a korábbi gyakorlattól eltérően a reálkeresetek alakulásáról nem havonta, hanem negyedéves rendszerességgel tesz közzé adatokat. A 2011-es adatok szerint nemzetgazdasági szinten a családi kedvezménnyel együtt a nettó keresetek átlagosan 9,9%-kal (átlagosan havi 145.800 Ft-ra), a 3,9%-os infláció figyelembevételével a reálkeresetek pedig – lényegesen meghaladva a GDP 1,7%-os növekedését - 5,8%-kal emelkedtek, a gyermekszám szerint erősen differenciáltan. Míg az eltartott gyermek nélküli keresőknél a reálkereset-növekedés 1,3% volt, a három vagy több eltartott gyermekkel rendelkezőknél átlagosan 19%. Családi kedvezmény nélkül (azaz „hagyományos” módon) számolva a KSH 2011-re 6,4%-os nettó átlagkereset-növekedést publikált, így a 2011. január 1-jén bevezetésre került családi kedvezmény nettó keresetnövelő hatása 3,5%-pont volt valamennyi munkavállalóra vetítve, beleértve az eltartott gyermek nélküli munkavállalókat is.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a 2011.évi reálkereset növekedésben meghatározó szerepet játszott az adóterhelés differenciált csökkenése.

A 2012. év első négy hónapjában nemzetgazdasági szinten a bruttó keresetek 3,9%-kal nőttek. A vállalkozási szférában a növekedés 6,4%, ezen belül a rendszeres bérek emelkedése 8,3%. A dinamikus növekedés az év eleji adóváltozásokkal összefüggésben végrehajtott kötelező (minimálbér és garantált bérminimum) és elvárt béremelések hatását tükrözi. Az elvárt béremelés széles körű teljesülését a KSH adatai is megerősítik, mivel az alacsonyabb bérszínvonalon működő ágazatokban (pl. mezőgazdaság, élelmiszeripar, könnyűipar, kereskedelem, szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, ingatlanügyletek, adminisztratív tevékenységek) minden hónapban a versenyszféra átlagát meghaladó mértékben emelkedtek a rendszeres keresetek. Kivételt egyedül az építőipar képez, ahol a rendszeres bérek átlagosan 5,5%-kal növekedtek. Az állománycsoportonkénti vizsgálatok alapján hasonló következtetésre juthatunk. Eszerint a fizikai foglalkozásúak átlagosan 151.400 Ft-os rendszeres keresete 10,6%-kal, a szellemi foglalkozásúak átlagosan 310.800 Ft-os rendszeres keresete pedig 6,2%-kal volt magasabb idén január-áprilisban az egy évvel ezelőttnél.

A közfoglalkoztatás nélküli közsférában az év első harmadában a bruttó átlagkeresetek 1,7%-kal nőttek. A garantált illetmények 2012-ben is fennmaradt befagyasztása mellett, a bruttó rendszeres kifizetések – a minimálbér/garantált bérminimum emelése és a soros előmenetelek hatására – 3,4%-kal voltak magasabban az előző évinél. Ezen felül az adóváltozások kedvezőtlen hatásainak ellentételezésére a közsféra alkalmazottainak 57%-a részesült átlagosan 10.500 Ft-os – kereseten kívül eső – havi kompenzációban, ami a sféra egészében a bruttó keresetek felett átlagosan 2,9%-os mértékű jövedelmet biztosított.

A KSH 2012. I. negyedévre nemzetgazdasági szinten családi kedvezménnyel együtt átlagosan 1,9%-os nettó keresetnövekedést, és az 5,6%-os fogyasztóiár-index mellett 3,5%-os átlagos reálkereset-csökkenést jelzett. Az átlagon belül az eltartott gyermek nélküli munkavállalók reálkeresete 4%-kal, 3 vagy több eltartott gyermekkel rendelkezőknél 2,2%-kal csökkent.

A 2012. I. negyedévi reálkereset-csökkenés elsődlegesen az adójóváírás kivezetése miatt bekövetkezett adóterhelés növekedésre vezethető vissza, de szerepet játszott benne az is, hogy nem került figyelembe vételre a közsféra kereseten kívül elszámolt kompenzációja, valamint az, hogy a közfoglalkoztatás részaránya növekedett az előző évhez képest.

Mikro-, kis- és középvállalkozások munkahelyteremtő beruházásainak támogatása

A Nemzetgazdasági Minisztérium 2011-ben hirdette meg először a mikro-, kis- és középvállalkozások munkahelyteremtő beruházásainak támogatását segítő pályázati programját.

A programra 870 pályázat érkezett, közel 10 milliárd Ft támogatási igénnyel. A pályázatok támogatására 5 milliárd Ft keretösszeg állt rendelkezésre a Munkaerőpiaci Alapból. A keretösszeg két és félszerese volt az előző évinek. A pályázók által kitöltendő adatlapokat egyszerűsítettük, rövidítettük, a pályázati konstrukció több elemét módosítottuk, ezek közül a legjelentősebb, hogy a vállalkozásoknak 15 millió Ft támogatási igény esetén nem kellett anyagi fedezetet biztosítani, valamint az új munkahelyek létesítéséhez adható alap- és kiegészítő támogatások összegét jelentősen növeltük.

Az 5 milliárd Ft keretösszeg felhasználásával 381 KKV részesült vissza nem térítendő támogatásban. A kedvezményezettek 3100 új munkahely kialakítását és ezeken a munkahelyeken 2450 álláskereső legalább 2 év időtartamú foglalkoztatását vállalták. A támogatással közel 6 ezer munkahely megőrzéséhez is hozzájárultunk. A nyertesek döntő

része hátrányos helyzetű kistérségekben, jelentős számú új munkahelyen álláskereső alkalmazásával valósította meg a beruházását.

**A munkahelyteremtő beruházások támogatása pályázati program keretösszege,
az alap- és kiegészítő támogatások összege, 2010-2012**

	2010	2011	2012
MPA/NFA keretösszeg, milliárd Ft	2,0	5,0	10,0 (ebből döntéssel lekötött összeg: 7,3 milliárd Ft)
Új munkahelyek száma	1800	3100	5300 (lekötött összeg alapján: 4010 új munkahely)
Alaptámogatás (új munkahelyenként)	800 ezer Ft	1,2 millió Ft	1,4 millió Ft
Álláskereső foglalkoztatásához kiegészítő támogatás	300 ezer Ft	500 ezer Ft	500 ezer Ft
Hátrányos helyzetű kistérségekben, településeken megvalósuló beruházás esetén kiegészítő támogatás	100 ezer Ft	150 ezer Ft	200 ezer Ft
Leghátrányosabb helyzetű kistérségekben, településeken megvalósuló beruházás esetén kiegészítő támogatás	200 ezer Ft	300 ezer Ft	300 ezer Ft
Roma álláskereső foglalkoztatásához kiegészítő támogatás	100 ezer Ft	200 ezer Ft	300 ezer Ft
Elérhető legmagasabb támogatási összeg (új munkahelyenként)	1,4 millió Ft	2,2 millió Ft	2,5 millió Ft

A Nemzetgazdasági Minisztérium az előző évi pozitív eredmények és a KKV-k kiemelt érdeklődésére tekintettel, az Új Széchenyi-terv programjaihoz, elsősorban a Vállalkozásfejlesztési Operatív Program célkitűzéseivel kapcsolódva hirdette meg ismét 2012. február hónapban a mikro-, kis- és középvállalkozások munkahelyteremtő beruházásainak támogatását segítő pályázati programot. A programban továbbra is kiemelt hangsúlyt fordítottunk a hátrányos helyzetű kistérségekben, településeken a vállalkozások által megvalósítandó beruházások támogatásának ösztönzésére, és arra, hogy az új munkahelyeken minél nagyobb számú álláskereső foglalkoztatására kerüljön sor a beruházás befejezését követően.

A vissza nem térítendő támogatás keretében építési jellegű, valamint új gépek, berendezések, eszközök, technológiák beszerzése során felmerült költségek voltak elszámolhatók.

Az előző évben a vállalkozásoknak lehetőséget biztosítottunk arra, hogy megfelelő feltételek esetén 15 millió Ft támogatási összeg igényléséig nem kellett anyagi fedezetet nyújtani. Ezt a kedvezményt a 2012. évi pályázati konstrukció is tartalmazta. A pályázathoz csatolandó adatlapokat, nyilatkozatokat az elmúlt évhez képest is tovább egyszerűsítettük, a kötelezően benyújtandó dokumentumok számát csökkentettük.

A pályázatra a fővárosi/megyei kormányhivatalok munkaügyi központjai 750 pályázatot fogadtak be és értékelték, 10,3 milliárd Ft támogatási igény megjelölésével.

A pályázatok támogatására 10 milliárd Ft állt rendelkezésre, amely kizárólag a Nemzeti Foglalkoztatási Alapból származott.

A keretösszeg alapján 584 vállalkozás részesült összesen 7,3 milliárd Ft vissza nem térítendő támogatásban. A pályázók döntő része hátrányos helyzetű régiókban, megyékben, jelentős számú új munkahelyen, álláskereső alkalmazásával valósítja meg beruházását.

A keretösszeg 87,4 %-ából az ország hátrányos helyzetű négy régiójának vállalkozásai részesülnek. A keretösszeg felhasználásával a vállalkozások 4010 új munkahely kialakításához, és ezeken a munkahelyeken 3292 álláskereső (82 %) legalább 2 év időtartamú foglalkoztatásához nyertek el vissza nem térítendő támogatást. A támogatással egyúttal 6234 munkahely megőrzéséhez is hozzájárulunk, mivel a szerződésben vállalt foglalkoztatási kötelezettség a pályázat benyújtása előtti időszak létszámára is vonatkozik.

Viszonylag sok pályázat, összesen 166 került elutasításra, mert a pályázat formai és/vagy feltételeinek nem feleltek meg. Ezek oka pl. a saját forrás hiánya, anyagi fedezet hiánya, nem megfelelő fedezet felajánlása, nem áttekinthető pályázat, a fejlesztési projekt nem átgondolt, nem reális, a hiánypótlás nem teljesítése, a pályázó megkezdett beruházáshoz nyújtotta be az igényét.

Az álláskereső köréből a roma foglalkoztatottak száma 427 fő, amely létszámadat igen magasnak számít, a korábbi évek többszörösét jelenti (az elmúlt évben 95 fő volt).

A vállalkozások túlnyomó része (515 vállalkozás, 88 %) 20 millió Ft alatti támogatási összeget igényelt és nyert el. A 20,0-49,9 millió Ft támogatási összegben részesülők száma 48, 50,0-100,0 millió Ft támogatást 15 vállalkozás kaphat. Figyelemre méltó, hogy 100 millió Ft vissza nem térítendő támogatáshoz 6 vállalkozás juthat, e vállalkozások hátrányos helyzetű megyékben valósítják meg beruházásaikat.

A 2-5 új munkahelyet létesítő KKV-k száma 410 (70 %).

A támogatott vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerinti főbb tevékenységének megoszlására a feldolgozóipar dominanciája jellemző (31 %). A kereskedelem, gépjárműjavítás: 20 %, építőipar: 12 %, szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás: 11 %.

A pályázati program egyik fő céljának megfelelően a legnagyobb összegű támogatásban a hátrányos helyzetű megyék vállalkozásai részesültek (Szabolcs-Szatmár-Bereg (1,378 milliárd Ft, 66 vállalkozás, 707 új munkahely), Borsod-Abaúj-Zemplén megye (811 millió Ft, 74 vállalkozás, 424 új munkahely), Somogy megye (692 millió, 34 vállalkozás, 333 új munkahely), Békés megye (687 millió Ft, 67 vállalkozás, 330 új munkahely), Csongrád megye (503 millió Ft, 57 vállalkozás, 269 új munkahely), Bács-Kiskun megye (450 millió Ft, 45 vállalkozás, 253 új munkahely), Nógrád megye (436 millió Ft, 17 vállalkozás, 334 új munkahely).

A pályázati kiírás alapján az elbírálási szempontok az alábbiak voltak:

- a nyilvántartásban lévő álláskeresők foglalkoztatásának aránya,
- a pályázat benyújtása előtt meglévő és az új munkahelyek száma,
- a beruházásban érintett térség, település hátrányos helyzete, kiemelten a leghátrányosabb helyzetű kistérségekben és településeken létrejövő és működő vállalkozások segítése,
- a kistérség, település foglalkoztatási helyzete és munkanélküliségi mutatói,
- termelő tevékenység ellátása,
- a beruházásnak a térség munkaerőpiacára gyakorolt hatása.

Központi munkahelymegőrző program

A Nemzetgazdasági Minisztérium 2011-ben meghirdette a központi munkahelymegőrző programját, 500 millió forint összegben. A program révén a Munkaerő-piaci Alap (MPA) foglalkoztatási alaprésze központi keretéből külön forráshoz juthattak azok a munkaügyi központok, amelyek illetékességi területén 50 főt elérő, vagy meghaladó számú munkavállalót érintő csoportos létszámleépítést terveztek végrehajtani, és a munkaügyi központ ezt munkahelymegőrző támogatás biztosításával kívánta megelőzni.

A program révén végül tizenkét cég mintegy 250 millió Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült. Ezzel 863 fő leépítését sikerült megelőzni, és a forrásbiztosítással összességében 1637 fő alkalmazását stabilizáltuk.

Az előző évek programjaihoz viszonyítva változást jelentett, hogy a munkaügyi központoknak a munkahelymegőrző támogatás finanszírozásához – a támogatási összeg legalább 25%-os mértékig – az MPA foglalkoztatási alaprésze decentralizált keretéből hozzá kellett járulniuk, valamint a támogatás feltételei közül több módosításra került. Ezek közül kiemelendő, hogy a támogatás lehetséges ideje meghosszabbodott, a támogatás nélküli foglalkoztatási kötelezettség csökkent.

Tekintettel azonban arra, hogy a 2011. évi program nem az év elejétől, hanem csak május hónap közepén került meghirdetésre, a munkaügyi központok addig saját keretükből finanszírozták a munkahelymegőrző támogatást, így a nagyobb létszámot érintőt is. Ezáltal a központi forrásbiztosításra – a 2010. évihez viszonyítva – kisebb igény mutatkozott. (2010-ben támogatásra került 18 kérelem 428,5 millió Ft összegben, mellyel közvetlenül 1608 fő, közvetve 3197 fő munkavállaló munkahelyének megőrzéséhez járultunk hozzá.)

2012-ben is kiemelt cél a foglalkoztatottak létszámának bővítése, márpedig ez csak úgy lehetséges, ha az új munkahelyek létrehozása mellett a meglévő munkahelyek megtartására is kellő hangsúlyt helyezünk.

Ezen elv szem előtt tartása mellett a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) a munkaügyi központok részére, a munkaügyi központok által decentralizáltan megvalósítandó központi programot hirdetett meg ismételten a munkaerőpiaci válsághelyzetek kezelésének, foglalkoztatási szerkezetváltás elősegítésének 2012. évi támogatására, 500,0 millió forint összegben.

E program keretében a jelentősebb létszámot foglalkoztató munkáltatóknál történő csoportos létszámleépítés előzhető meg. A programra fordítható keret felhasználásával közvetlenül mintegy 1-2 ezer munkahely őrizhető meg, közvetve pedig 2-4 ezer.

A program célja a vállalkozások foglalkoztatási kapacitásának megtartása, a munkaügyi központok illetékességi területéhez tartozó, jelentősnek tekinthető csoportos létszámleépítések megelőzése, munkahelymegőrző támogatás biztosításával. Ez évben nagyobb hangsúlyt helyezünk a munka-erőpiaci szempontból hátrányosabb térségekre, ahol a kevesebb munkavállalót érintő leépítések megelőzéséhez is központi forrást biztosítunk.

A munkaügyi központok részére a központi keretből adható külön pénzeszköz az adott cég támogatásának finanszírozásához – a teljes támogatási igény legfeljebb 75%-áig – kiegészítő jellegű forrást biztosít, amely betérjesztett kérelem alapján nyújtható.

A munkahelymegőrző program keretében biztosított támogatás formája vissza nem térítendő támogatás, de csak azoknak a munkaadóknak nyújtható, amelyek az adóváltozások következtében elvárt béremelést valamennyi folyamatosan foglalkoztatott munkavállaló tekintetében végrehajtották. A munkahelymegőrző támogatás csekély összegű (de minimis) támogatásként nyújtható. (Ez azt jelenti, hogy egy vállalkozásnak bármilyen forrásból, ilyen jogcímen odaítélt támogatások támogatástartalma három egymást követő év alatt nem haladja meg a 200.000,- eurónak, közúti szállítás esetén 100.000,- eurónak megfelelő forintösszeget.)

A támogatás a legalább 50 fő, vagy a munkaerő-piaci szempontból hátrányosabb helyzetű térségekben legalább 25 fő átlagos statisztikai állománnyal rendelkező munkaadó létszámleépítési szándékának bejelentése, illetve legalább 25 fő továbbfoglalkoztatásra átvett munkavállalók esetében legfeljebb 6 hónap időtartamra nyújtható, munkavállalónként havonta a kötelező legkisebb munkabér legfeljebb 120%-áig (2012-ben: 111 600 Ft).

Forrása: a Nemzeti Foglalkoztatási Alap (NFA) foglalkoztatási alaprésze decentralizált kerete, amelyhez forrás-kiegészítés adható az NFA 2012. évi foglalkoztatási alaprésze központi keretéből összesen 500 millió Ft összegig, valamint a programra az NFA foglalkoztatási alaprésze 2013. évi központi kerete terhére – a 2012. évi keretösszeg legfeljebb 25 %-a mértékéig – kötelezettség vállalható.

A központi keretből biztosítható forrás-kiegészítésről – a döntést előkészítő értékelő bizottság véleményének figyelembevételével – a nemzetgazdasági miniszter dönt.

A munkaügyi központok forrásbiztosításra vonatkozó kérelmeiket 2012. február 14-től kezdődően az NGM Foglalkoztatásért Felelős Helyettes Államtitkárságához folyamatosan nyújthatják be, legkésőbb 2012. június 30-ig beérkezően.

A központi program révén nyújtott munkahelymegőrző támogatást a munkaügyi központok biztosítják a 6/1996. (VII. 16) MüM rendelet 18/C.§-ában meghatározott feltételek figyelembe vételével. A hivatkozott jogszabály értelmében a támogatás iránti igényt a munkáltató székhelye, illetve telephelye szerint illetékes kirendeltség fogadja be.

A program keretében eddig 30 kérelem érkezett be, amelyek forrásigénye 654,7 millió Ft, ebből 75%, azaz 491,0 millió Ft a központi keretre történő igény. Ezzel közvetlenül 1455 fő munkavállaló létszámleépítése előzhető meg, közvetve pedig 3248 munkahely őrizhető meg.

A döntést előkészítő Értékelő Bizottság eddig 21 beterjesztett forrás-kiegészítésre irányuló kérelmet értékelt. Ezek közül a támogatásra javasolt 16 kérelemről a nemzetgazdasági miniszter már döntött. A döntéssel érintett kérelmek forrásigénye: 325,4 millió Ft, ebből a központi forrásigény 244,1 millió Ft. Ennek biztosításával közvetlenül 756, közvetve 1708 munkahely maradhat fenn.

Amennyiben a munkaügyi központok a program keretében nem igényeltek vagy nem igényelhetnek központi forrás-kiegészítést, a munkahelymegőrző támogatást az NFA foglalkoztatási alaprésze decentralizált keretéből finanszírozzák. A munkáltatók részére biztosítható munkahelymegőrző célú támogatásra a korábbi évekhez viszonyítva többszörösét különítették el. Ugyanis 2012-ben az NFA foglalkoztatási alaprésze decentralizált keretéből munkahelymegőrző célú támogatásra 3.373,6 millió Ft elkülönítésére került sor, míg 2011-ben a munkaügyi központok erre a célra 1.269,2 millió Ft-ot használtak fel.

Foglalkoztatást és foglalkoztathatóságot ösztönző programok

2011-ben két program (TÁMOP 1.1.2. és 1.1.3.) fejeződött be, ennek keretében összesen mintegy 58 Mrd Ft felhasználásával több, mint 67 ezer ember kapott képzéséhez, foglalkoztatásához támogatást, munkaerő-piaci szolgáltatás keretében segítséget. A programokkal több, mint 30 ezer fő átlagosan mintegy fél éves foglalkoztatásához nyújtottunk a munkáltatóknak bértámogatást. A befejezést követő fél év elteltével a programrésztvevők 37 %-a dolgozott támogatás nélkül.

2015-ig további legalább 95 ezer álláskereső vonható be az előző programok folytatását jelentő TÁMOP 1.1.2/2011 és a TÁMOP 1.1.4 programokba. A támogatási döntés alapján 91 Md Ft-ból a résztvevők több mint felének munkaerő-piaci igényeknek megfelelő képzése valósul meg, és mintegy 60 ezer ember kap foglalkoztatásához, munkagyakorlat-szerzéséhez támogatást. A projektek első évében több mint 45 ezer álláskereső került bevonásra, akik közül képzésben 17,5 ezer fő, míg támogatott foglalkoztatásban közel 26,7 ezer fő vett részt.

A hátrányos helyzetű célcsoportok foglalkoztatásának ösztönzését célozzák a TÁMOP keretében jelenleg 30, 753 Mrd Ft összegben finanszírozott szociális hozzájárulási adókedvezményt biztosító START programok: START Plusz, START Extra és START Bónusz programok, amelyek a munkáltatóknak nyújtott járulék (szociális hozzájárulási adó) kedvezményen keresztül járulnak hozzá a foglalkoztatás bővítéséhez. A program keretében - 2012. május végi adatok szerint - mintegy 134 ezer fő rendelkezik érvényes kártyával. Legfrissebb adatok szerint START kártyával jelenleg 62 ezer fő foglalkoztatott.

Innovatív foglalkoztatási programok, a szociális gazdaság fejlesztése

A Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében támogatjuk továbbá az innovatív, kísérleti foglalkoztatási programokat és a szociális gazdaság kialakítását célzó programokat. A szociális gazdaság a helyi lehetőségekre építve szervezi meg a munkanélküliek foglalkoztatását részben állami támogatásból, részben pedig saját bevételekből. Ez egy átmeneti foglalkoztatási forma, amelynek célja hosszabb távon, hogy átvezessen a nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásba.

Június elején jelent meg a TÁMOP 1.4.5. Foglalkoztatási megállapodások támogatása című konstrukció, amelynek keretében a Kormány 1,4 Md Ft forrással támogatja a regionálisan és helyi szinten kialakult foglalkoztatási együttműködéseknek annak érdekében, hogy munkaerő-piacuk bővítéséhez, célcsoportjaik képzéséhez, elhelyezkedéséhez, a szereplők együttműködésének erősítéséhez hozzájáruljanak.

2011. augusztusában 54 szociális szövetkezet számára 2,2 milliárd forint támogatást ítélt meg kormány. E forrásból a hátrányos helyzetű munkanélkülieket foglalkoztató szövetkezetek kapnak lehetőséget célcsoportjuk foglalkoztatásához és képzéséhez, termékeik piacra juttatásához.

2012 III. negyedévében további 15 milliárd Ft támogatású pályázatot tervezünk széleskörű kormányzati együttműködéssel a szociális gazdaság fejlesztésére, kiemelten a szociális szövetkezetek, köztük a foglalkoztatási szövetkezetek támogatására.

Az innovatív kezdeményezések, újszerű kísérleti foglalkoztatási projektek kidolgozásával és megvalósításának támogatásával - a helyi igényekhez igazítottan - hatékony beavatkozások történtek a munkaerőpiacon 2011. év elején 10 foglalkoztatási célú non-profit szervezet tudott szerződést kötni több mint 1 milliárd forint támogatás leghátrányosabb térségekben történő felhasználására. E projektek megvalósításának értékelt eredményei hozzásegítik a szakpolitika döntéshozóit a munkanélküli emberek foglalkoztatását hatékonyabban elősegítő módszerek bevezetéséhez. 2012. januárjában további 3.8 milliárd forint kerül megítélésre hasonló céllal, mintegy 26 szervezet számára. 2012. június 13-án meghirdetésre került a pályázati konstrukció harmadik szakasza, melynek keretében 4,7 Mrd forint felhasználásával támogathatók új kezdeményezések

elsősorban az Európai Bizottság Foglalkoztatási Csomagjában is kiemelt szektorokban, a zöld gazdaságban és az információtechnológiai szektorban.

A Társadalmi Megújulás Operatív Program segítségével több területen is támogatjuk a munka és a családi élet összeegyeztetését. A pályázatok a helyi, illetve munkahelyi rugalmas, napközbeni gyermekellátási helyek létrehozására irányulnak. Emellett a vállalkozásoknak is támogatást nyújtunk, amelyek vállalják, hogy a munkaidőrendszerük felülvizsgálatával, átalakításával, családbarát szolgáltatások kialakításával, bevezetésével segítik a munkavállalókat abban, hogy a munka mellett a családi életben is helytálljanak. Továbbá támogatjuk az olyan helyi kezdeményezéseket, amelyek a térségi vagy települési intézmények együttműködésével és a szolgáltatások rugalmasságának növelésével hozzájárulnak a munka és a magánélet jobb összeegyeztetéséhez. A támogató pályázatok 8 Mrd Ft keretösszeggel 2012 márciusában kerültek meghirdetésre, a bírálatra nyáron kerül sor. A rendelkezésre álló forrás 10,4 Mrd forint, a fennmaradó forrást az első pályázati tapasztalatok alapján kiemelten a humánerőforrás-hiánnyal küzdő egészségügyi intézmények számára tervezzük megjelentetni.

A munkaerő versenyképességének fejlesztése érdekében egyfelől szükséges a felnőttképzésben résztvevők számának növelése, a vállalkozások ösztönzése annak érdekében, hogy megtérülő befektetésnek tekintsék a munkavállalók képzéséhez való hozzájárulást. Másfelől törekedni kell arra, hogy szak- és felnőttképzés fejlesztésével az intézményrendszer költséghatékonyabban működjön, a képzés-szerkezete rugalmasan igazodjon a gazdaság igényeihez, javuljon a képzés minősége és tartalma.

A TÁMOP 2-es prioritásában megvalósuló intézkedések célja, hogy biztosítsák annak feltételeit, hogy az emberek ötvözdhessék a tanulást és a munkavégzést, és a képzési lehetőségek mindenki számára hozzáférhetőek legyenek, minél többen kapcsolódjanak képzésbe. A képzést és a képzési rendszer átalakítását támogató források felhasználása elősegíti a szak- és felnőttképzési rendszer munkaerő-piaci alkalmazkodását, munkaerő-piaci igényekre reagáló képességét.

A képzéshez való hozzáférés javítása

2012 februárjában újra meghirdetett 21 milliárd forint keretösszegű pályázat támogatjuk a mikro-, kis-, közép-, és nagyvállalkozások saját munkavállalóinak képzését.

Kiemelt program indul 2012. III. negyedévében a felnőtt lakosság informatikai és idegen nyelvi kompetenciájának fejlesztésére. A rendelkezésre álló 13,0 milliárd forintból 100 000 fő képzésbe kapcsolódására nyílik lehetőség. A projekt keretében kifejlesztésre kerülő, a megvalósítást támogató informatikai rendszernek részét képezheti a „képzési kártya”,

amely a projektben résztvevő célcsoport tagok egyéni támogatási keretösszeg felhasználását tartja nyilván. A képzések 2012 őszétől indulnak.

„Újra tanulok!” címmel kiemelt projekt keretében valósul meg 37 ezer alacsony iskolai végzettségű, illetve szakképzetlen felnőtt képzése. A program lehetővé teszi számukra, hogy megszerezzék a szakképzésben való részvétel feltételét jelentő alapfokú végzettséget, iskolai végzettségtől függetlenül pótolják hiányzó kompetenciáikat, továbbá a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő, szakmai ismereteket, szakképzettséget szerezzenek. A rendelkezésre álló forrás 20,1 Mrd Ft, amelyből 37 000 egyén képzése valósulhat meg. A projekt kiemelten támogatja a közfoglalkoztatással összefüggő képzéseket.

2012. második felében gyakornoki program indul a tanulószerveződés keretében tanult pályakezdők támogatására. A program elsődleges célja a közvetlen munkahelyteremtés elősegítésén túl az iskolai rendszerű képzésben szerzett első szakképesítés hasznosulásának elősegítése, a pályakezdők korai munkahelyi tapasztalathoz segítése, ezzel a későbbi foglalkoztathatóságuk növelése. A rendelkezésre álló keretösszeg 8,5 milliárd forint.

A duális képzés gyakorlati képzési feltételeinek javítása érdekében 2012-ben egy 1,2 Mrd Ft keretösszegű, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara által megvalósításra kerülő kiemelt projekt indul, amelynek célja a külső képzőhelyeken szakoktatói feladatokat végző szakemberek módszertani felkészítése, mentorálása, számukra a mestervizsga megszerzésének támogatása. A program emellett támogatja a gyakornoki programban résztvevő gyakornokokat fogadók továbbképzését, illetve a gyakornoki programba lépést ösztönző központi szolgáltatások nyújtását.

A 18-35 év közötti fiatalok foglalkoztatásának elősegítését célozza a fiatalok vállalkozóvá válását támogató pályázat, amelynek társadalmi egyeztetése folyamatban van. A konstrukció két részből áll, az első szakaszban régióként kiválasztásra kerül egy-egy olyan vállalkozásfejlesztési szervezet, amely toborozza az életképes üzleti ötlettel rendelkező fiatalokat, majd tájékoztatással, tanácsadással, képzéssel segíti őket a mikrovállalkozás indításában vagy az önfoglalkoztatóvá válásban. A rendelkezésre álló keretösszeg 2,0 milliárd forint. A konstrukció második részében (4,49 Mrd Ft-ból) az első szakaszban részt vevő fiatal vállalkozók vállalkozásuk indításához induló költségeik fedezésére maximum 3 millió Ft összegű támogatásban részesülhetnek. A pénzügyi támogatáson túl a fiatal vállalkozók mentorálásban részesülnek a vállalkozás indítását követő 6 hónapban.

A képzés minőségének és a pályaeorientáció intézményrendszerének fejlesztését célzó programok jelentősebb uniós finanszírozású programok:

A pályaeorientáció rendszerének tartalmi és módszertani fejlesztése

- A fejlesztés célja az országosan egységes pályaeorientációs rendszer megalapozása és kialakítása, a pályaeorientáció módszertanának megújítása,

a pályorientációval foglalkozó szakemberek felkészítése és körének bővítése, mindezzel hozzájárulva a kereslet-vezérlő szakképzés kialakításához.

A szak- és felnőttképzés minőségének és tartalmának fejlesztése

- A képzési rendszer átfogó fejlesztése a képzés kibocsátása és a munkaerő-piaci kereslet közti összhang megteremtését célozza. A program keretében az új szakképzési törvényből fakadó feladatok végrehajtására kerül sor: az OKJ összehangolása a hatósági képesítésekkel, kerettantervek kidolgozása, szakmai folyamatellenőrzési rendszer bevezetése, a Magyar Képesítési Keretrendszer kialakítása

Szakképző intézmények felkészítése az új szakképzési törvény szerinti képzések indítására pilot jelleggel

- Az új képzés egy tanévvel korábbi bevezetését vállaló, innovációra kész szakképző intézmények is támogatásban részesülhetnek. A konstrukció célja a szakképzést folytató iskolák ösztönzése a hároméves szakiskolai szakképzés korai elindítására, valamint a bevezetés során szerzett tapasztalatok, a kidolgozott jó gyakorlatok átadása

Szakoktatók pedagógiai képzése, továbbképzése

- A felsőfokú végzettségű, de pedagógiai végzettséggel nem rendelkező, szaktanári munkakörben foglalkoztatottak továbbképzésére is jut forrás, amelyre iskolai rendszerű szakképzést folytató iskolák pályázhatnak.

A partnerség és a párbeszéd erősítése is lehetőséget biztosít az uniós finanszírozás.

A 2012. III. negyedévében induló új pályázat célja a szociális párbeszédben és konzultációban részt vevő szociális partner szervezetek, valamint a szociális partnerekkel konzorciumot alkotó civil és egyéb szervezetek kapacitásainak fejlesztése, az általuk végzett tevékenységek megerősítése, valamint közös kezdeményezéseinek, hálózatosodásának támogatása.

Újabb jogsegély-szolgálatok létrehozását, a jogpont hálózat területi lefedettségének a növelését célozza az a pályázat, amely elsősorban az 5-10 ezer fő lakosú településeken támogatja új jogsegélyszolgálatok kialakítását.

Szakképzés és a szakképzési hozzájárulás rendszerének átalakítása

A szakképzési változtatások célja, hogy a képzési szerkezet a szakirányok és a létszámok vonatkozásában is igazodjon a gazdaság igényeihez, versenyképesebb tudást tudjon nyújtani a fiataloknak, az intézményrendszer hatékonyabban, átláthatóbban működjön.

A törvény növeli a duális rendszerben a gyakorlati képzésben résztvevő gazdasági szereplők, valamint a gazdasági kamara felelősségét, általánossá teszi a hároméves szakiskolai szakképzést, a gyakorlati képzés szakértők általi ellenőrzését, minőségének javítását, továbbá a komplex szakmai és törvényességi ellenőrzési rendszert, hatékonyabbá teszi a feladatellátást az intézményrendszer jelentős átszervezésével.

Az első, államilag elismert szakképesítés megszerzése az iskolai rendszerű szakképzésben továbbra is ingyenes, a szakmaszerkezeti döntéssel érvényesíthetőek az állam által támogatott képzések körében a gazdasági igények. Megteremtődik a hatékony pályaorientáció és pályakövetés rendszere. Mindez a későbbi munkavállalók foglalkoztathatóságának javítása révén az ország versenyképességét növeli.

A Kormány az új szakképzési törvény alapján 2012 nyarán új OKJ-t ad ki, amely a korábbinál lényegesen átláthatóbb lesz, kevesebb szakmát tartalmaz, a szakmai és vizsgakövetelmények szakmai követelménymoduljai pedig egyetlen kormányrendeletben kerülnek kiadásra, a tervek szerint szintén még 2012 nyarán. Mindezek alapján az ún. szakképzési tantervi ajánlások megjelentetése után iskolai rendszerben az első képzések a 2012/2013-as tanévben (önkéntes alapon, „pilot”-jelleggel) elindulhatnak, 2013 szeptemberétől már mindenki számára kötelező lesz az új szabályok szerint indítani valamennyi képzést.

A 2012-től kialakított új szakképzési hozzájárulási rendszer jelentős mértékben csökkentette a bürokráciát (a gyakorlati képzést végző vállalkozások havonta, automatikusan megkapják visszaigénylésük jogos összegét) és növelte a hatékonyságot (a szakképzési hozzájárulás vonatkozásában a 2012. évi költségvetési törvényben tervezett 52,7 milliárd forint bevételi előirányzatból az I-V. hónap befizetése alapján 37,9 milliárd forint (72 %) teljesült).

A rendszer bevezetése óta eltelt közel hat hónap tapasztalatai alapján szükségesnek tartjuk egyes elemek finomhangolását (vizsgáljuk a szakmacsoportos normatíváról az igazságosabb szakképesítésenkénti normatívára való áttérésnek a lehetőségét).

Felnőttképzés

A felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvény megalkotása óta több mint tíz év telt el. A törvény működésének – sok vonatkozásban kedvezőtlen - tapasztalatai összegzésre és értékelésre kerültek. Ennek alapján szükség van a felnőttképzés szabályozása új irányainak kijelölésére, az eredeti célkitűzések egyértelmű és hatékony megvalósulásának biztosítására.

Az új felnőttképzési törvény megalkotására vonatkozó javaslatot ez év novemberében kívánjuk az Országgyűlés elé terjeszteni annak érdekében, hogy az még 2012-ben elfogadásra kerülhessen.